

بهای اشتراك
 قسمت اول : (مذاكرات مجلسين) سالانه ۲۰۰ ريال
 قسمت دوم : (آگهی ها) ۶۰۰
 شماره كامل ۸۰۰

مجله اداره
 مجلس شورای ملی
 شماره تلفن : ۳۵۴۴۸ و ۳۸۸۹۵ و ۳۸۸۹۶ و ۸۸۹۶
 روزنامه یومیه

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

حامل : کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلسین - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

سال هفتم

شنبه ۱۰ مرداد ماه ۱۳۳۰

شماره ۱۸۸۱

شماره مسلسل ۱۷۳

دوره شانزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۷۳

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه سوم مرداد ماه ۱۳۳۰

فهرست مطالب :

- ۱ - بیانات آقای نایب رئیس راجع به مذاکرات جلسه خصوصی
- ۲ - تصویب صورت مجلس
- ۳ - تقدیم تقاضای دو ماه تمدید حکومت نظامی در هفت نقطه خوزستان
- ۴ - تقدیم لایحه راجع باعتبار تکمیل ساختمان مقبره ابوعلی سینا بوسیله آقای وزیر فرهنگ
- ۵ - تقدیم لایحه تقاضای اعتبار جهت دفع سن بوسیله آقای وزیر کشاورزی
- ۶ - بقیه مذاکره در گزارش اجازه انتقال ۱۴ میلیون لیره از پشتوانه اسکناس بحساب دولت
- ۷ - ختم جلسه بعنوان تنفس

مجلس چهار دقیقه بظهور بریاست آقای نورالدین امامی (نایب رئیس) تشکیل گردید

۱- بیانات آقای نایب رئیس راجع به مذاکرات جلسه خصوصی

نایب رئیس - بعد از اعلام ختم جلسه گذشته چون چند نفر از نمایندگان معترم بیاناتی در جلسه غیر رسمی فرموده بودند خوشبختانه امروز موضوع در جلسه خصوصی طرح و در نتیجه بیاناتی که آقای دکتر بقائی در جلسه خصوصی فرمودند بحمدالله رفع سوء تفاهم شد (صحیح است) ملت ایران هیچ موقع بیش از امروز احتیاج باتحاد و اتفاق و برادری ندارد (صحیح است)

است) همه ایراتنها برادرند و باید دست بدست بدهیم که این قدم بزرگی که در راه آسایش و رفاه ملت برداشته شده است بشیرت برسد (صحیح است - انشاء الله)

۲- تصویب صورت مجلس

نایب رئیس - با اجازه آقایان اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان : یوسف شکرائی ، عبدالعسین اورنگ ، محمد رضا آصف ، عبدالعسین مجتهدی ، فتحعلی افشار ، شهاب خسروانی ، رضا آشتیانی

زاده ، فلانمرضا فولادوند ، امیر قاسم فولادوند ، حسین مکی ، طباطبائی ، محسن طاهری ، غلامحسین امیری فراگوزلو ، صدر میرحسینی ، امیرافشاری

غائبین بی اجازه - آقایان : حسین خاکباز ، محمود محمودی ، دکتر مصباح زاده ، ابوالفضل تولست ، معتمد تقی برومند ، خسرو قشقائی ، آرام بوداغیان ، غلامحسین ابتهاج ، ابوالفضل حاذقی ، ابوالحسن رضوی ، محمدسودآور ، سلطانی ، جواد مسعودی

دیر آمدگان با اجازه - آقایان : صدرزاده ، دولت آبادی ، حسن نبوی ، بطریس آبخار ، دکتر طاهری

دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : حسن اکبر ، محمدهرانی ، دکتر نبوی نایب رئیس - نسبت بصورت جلسه اعتراضی هست؟ آقای امامی

جمال امامی - متأسفانه صورت

جلسات ما غلط است این یک بدبختی بدبختی بزرگتر این که صورت جلسات مجلس در دسترس مردم واقع نمی شود (صحیح است) و آنچه که از جلسات مجلس منتشر میشود همان است که در روزنامه است روزنامه ها

هم بواسطه فقدان وسایل نمیتوانند گفته های نمایندگان را که ما حواصه منتشر میکنند روزنامه اطلاعات هم که نسبت از سایر روزنامه ها مجهزتر بود با وجود این یک قسمت بیانات و کلام را نمی تواند منتشر کند و اخیراً هم غلط منتشر می کند بنده در جلسه گذشته گفته بودم دولت تقریباً شصدمیلیون تومان به بانک ملی بدهکار است در روزنامه اطلاعات دیدم نوشته اند که دولت هفتصد و پنجاه میلیون لیره بدهکار است تفاوت خیلی فاحش است دیگر استدلالی که بنده

میکردم در روزنامه ها و حتی در صورت جلسه مجلس هم چنانکه باید منتشر نشده و مفهوم نیست بنده بدولت گفتم که آقا وقتی شما می آید استدلال می کنید که اینکار را که من می کنم لازم است وقتی لزوم آن تشخیص داده شد فدا کاری است باید بکنیم اگر هم مضر است باید بشود خیلی کار های مضر را آدم در مواقع ضروری میکند و همین لزوم در موقع جنگ است تمام کار هایی را که میکنند میل ندارد بکنند مضر است ولی میکنند ولی وقتی که آقای وزیر دارائی می آید استدلال می کند که این کاری را که ما میکنیم تنزل بهای اسکناس نیست این را من نمی توانم قبول بکنم هیچ عاملی نمیتواند قبول بکند از وزیر دارائی هم شایسته نیست که این طرز استدلال بکند آقا بگوئید این تنزل بهای اسکناس هست ولی ما چه داریم فعلاً این کار را بکنیم آن وقت کلابیک چشم دیگری نگاه میکنند و ممکن است با اختیار برای بدهند ولی استدلال این که قیمت اسکناس تنزل نمیکند این درست نیست...

نایب رئیس - آقای امامی خواهش

می کنم بیانات جلسه گذشته را تکرار نفرمائید

جمال امامی - بلی خواستم توضیح

بدهم که غلط نوشته شده است یک نامه ای از کارگران کارخانه چیت سازی رسید است که من دادم خدمت آقای رئیس آنچه قانون توده ایها است و یک عده ای را که مخالف هستند هر روز در معرض ضرب و شتم و جرح قرار میدهند امروز بخندیم که یک عده ای رازخمی و مجروح کرده اند و یکیشان هم در شرف موت است که آورده اند این

چا این را میخواستیم هم مقام ریاست هم مجلس شورای ملی بدولت تذکر بدهند که جلوگیری از این وضعیت بکنند ما این جا مشغول خودمان هستیم نوری سر خودمان میزنیم آنها هم دارند کار خودشان را می کنند با این ترتیب ملک اماره نمی شود من از آقایان وزراء هم از آقای معاون نخست وزیر خواهش میکنم که از اینجا که تشریف بردند این وضعیت را اصلاح بکنند

نایب رئیس - آقای شوشتری

شوشتری - بسم الله الرحمن الرحيم صورت مجلس که در دست بنده است گرچه جناب آقای جمال امامی فرمایشی فرمودند من مخصوصاً میخواستم از جناب آقای نور الدین امامی خواهش بکنم استدعا بکنم نظر باینکه با آقای معاون نخست وزیر آقای فاطمی در خارج صحبت کردم البته از آن منظوری که داشتم منصرف شدم تذکری که داشتم این است که استعفا دارم از مقام ریاست که مطالب بنده که عین آن در صورت جلسه هست در اداره تبلیغات که فیراز روزنامه است و منتسب بدولت است بیانات را وارونه می کنند، عکس می کنند تهییج می کنند افکار عموم را بر علیه و کلا ...

نایب رئیس - اینها مربوط بصورت مجلس نیست آقای شوشتری

شوشتری - اجازه بدهید حفظ حقوق نمایندگان برعهده رئیس و هیئت رئیسه است خوشوقت که نطق جناب آقای امامی اهری و آقای پناهی عیناً نقل شد اما نطق بنده خیر آقا وارونه کردن و تهییج افکار بر علیه و کلا کردن بد است عین نطق مرا در این صورت مجلس ببینید بخوائید که جز خدمت چیز دیگری بوده است؟ آخر سزاوار نیست از عرض آن سفوفی، آن مطربها دوسه ساعت رادیو را تعطیل بدهند همین نطق نمایندگان ما لازم نداریم این قدر رقاصی را (دکتر مجتهدی - سفوفی چیست؟) من چه میدانم چیست!

نایب رئیس - آقای عامری نسبت بصورت مجلس نظری هست؟

عامری - يك سؤالی از آقای وزیر

امور خارجه کرده ام آنرا تقدیم مكررم خواهش می كنم ابلاغ فرمائید كه در جلسه آینده جواب بدهند

نایب رئیس - اقدام كردیم و ابلاغ شده است، امروز چون جلسه دیر تشکیل شده است با اجازه آقایان محترم از نطق قبل از دستور صرف نظر میشود (جمعی از نمایندگان - صحیح است) (امامی اهری - چند اجازه خواستم) (مهدی ارباب - حق

مرا معلوظ بدارید برای جلسه بعد) **نایب رئیس -** آقای امامی اهری **امامی اهری -** همان هلثی که آقا اشاره فرمودند من وقت آقایان را نمیگیرم ولی يك دو كلمه يك نكاتی بود که بایستی به عرض آقایان برسانم امروز اهالی اهواز مردم اهواز در تلگرافخانه اجتماع کرده و چند نفر از آقایان نمایندگان را برای مخایره حضوری خواسته بودند وقتی که ما حاضر شدیم منظورشان و خلاصه اظهارشان پشتیبانی از دولت آقای دکتر مصدق و تقاضایشان تسریع در تصویب لوایح مقبده پیشنهادی دولت بود ...

نایب رئیس - اینها مربوط بصورت جلسه نیست

امامی اهری - و چون تقاضا کرده بودند که احساسات آنها انعکاس داده بشود لذا تلگراف آنها را تقدیم می کنم و اضافه می کنم که تلگراف دیگری هم از خراسان رسیده است از عده ای اطباء و مهندسين آنجا منتهی بر پشتیبانی دولت چون لازم است که منعكس بشود احساسات آنها هم گفته بشود و این دو كلمه را عرض می كنم و اضافه می كنم که این اختصاص با آنها نیست بلکه تمام ملت ایران پشتیبان دولت است و همه شان پشتیبانی می کنند

نایب رئیس - اعتراضی بصورت جلسه نیست؟ (اظهاری نشد)

صورت مجلس تصویب شد اگر آقایان اجازه فرمایند چون جلسه تأخیر شده و این آقایانی که قبل از دستور اسم نوشته اند شب هم در مجلس بی تونه کرده اند با اجازه آقایان نوبه آقایان را برای جلسه بعد محفوظ میداریم (آزاد - جلسه آینده دو مرتبه باید اسم بنویسند)

مهدی ارباب - بنده مطلب لازمی دارم پنج دقیقه بیشتر معطلی ندارد

نایب رئیس - پیشنهادی از آقای دکتر معظمی رسیده است که قرائت میشود و رأی می گیریم

(پیشنهاد بشرح زیر قرائت شد)

چون موقع گذشته است لایحه دولت را مطرح فرمائید از صحبت قبل از دستور صرف نظر شود

اسلامی - این در اختیار رئیس است مقام ریاست میتواند این نظر را اجرا کند

نایب رئیس - آقای دکتر معظمی

دکتر معظمی - این پیشنهاد محتاج بدلیل زیادی نیست چون جلسه دیر تشکیل شده است و بعدم در جلسه خصوصی مذاکراتی راجع به همین لایحه شد بملاوه همانطور که

آقای اسلامی فرمودند این از اختیارات آقای رئیس است که می توانند نطق قبل

از دستورا بپرداز دستور اجازه بدهند این بود که این یادداشت را حضورشان تقدیم کردم حالا خواهش میکنم از این قدرت قانونی خودشان استفاده بکنند شاید يك كساری انجام بدهیم

نایب رئیس - آقای ارباب

مهدی ارباب - بنده علت مخالفت را در دو دقیقه به عرض برسانم و استدعا میکنم آقایان توجه کنید آقایان میدانید آرزوی دیرین ملت ایران فتح عظیم در مبارزات ملی آزادی دولتین پاکستان و هندوستان بوده است همینطور همواره آرزومند بودنت و یگانگی این دولت برادر وهم گیش و همجواری ما بوده است طبق اطلاعاتی که رسیده است نیروی عظیمی دولت هندوستان در مرزیا کستان در لاهور ترمز کرده است که مربوط به قضاای کشمیر است بنده با اینکه می خواستم بتفصیل صحبت کنم خلاصه میکنم و از دو قاضی عظیم هندو پاکستان در اینجانبانم خودم ایرانیان تقاضا دارم با نیروی انصاف و صلح و مسالمت قضیه را بین یکدیگر حل و فصل کنند (صحیح است) و مقبده ما ایرانیان همواره بودند این دو ملت نجیب و همکیش ما بوده و خواهد بود (احسن) **نایب رئیس -** با اجازه آقایان رأی میکنیم باینکه نطق های قبل از دستور بماند برای جلسه بعد (مهدی ارباب - بنده مخالفت خودم را پس میگیرم) (یک نفر از آقایان این نوبت ها محفوظ بماند برای جلسه آینده

(۳ - تقدیم تقاضای دومه)

تهدید حکومت نظامی در هفت نقطه خوزستان)

نایب رئیس - آقای وزیر چنگ

وزیر چنگ - بطوریکه آقایان

نمایندگان محترم استحضار دارند در پنجم فروردین ماه بواسطه وضع غیر عادی و لزوم فوری اعاده امنیت در هفت نقطه از نقاط نفذ خیز خوزستان حکومت نظامی را برای مدت دو ماه اعلام کردند و سپس در خرداد با اینکه امنیت کامل برقرار بود چون عوامل مختلفی وجود داشت که متماثل بودند به تشنج افکار، تهدید حکومت نظامی استدعا شد و بتصویب مجلسین رسید اینک چون آن عوامل هنوز در آن منطقه باقی است این است که تقاضای شده است برای مدت دو ماه حداکثر تمدید حکومت نظامی که تقدیم میشود و دیگر بنده عرضی ندارم

(۴ - تقدیم لایحه راجع باعتبار تکمیل ساختمان مقبره پوه علی سینا بوسیله

آقای وزیر فرهنگ

نایب رئیس - آقای وزیر فرهنگ

وزیر فرهنگ - بطوریکه خاطر

نمایندگان محترم مستعضر است در اردی بهشت سال آینده جشن هزاره حکیم شهر

و دانشمند بزرگ ایرانی ابوهلی سیناست

است بلکه تمام ملل اسلامی و تمام ملت های جهان شرکت میکنند و مدتی است دولت

مشغول تهیه مقدمات این جشن است و بطوریکه آقایان خوب استحضار دارند

مصارفی شده است و در همدان آرامگاه

بزرگ و مجلی برای این حکیم شهر پر برپا

شده است متأسفانه بواسطه نبودن اعتبارات

کافی این بنای مهم و مجلل و با شکوه

نانام مانده از طرفی هم این جشن باید در

یک برنامه ۴ ساله تهیه کرده که در وقت تقدیم

مجلس شورای ملی میکند اما ری اینک عجله

نشود در مبارزه يك اعتباری وزارت مابله تصویب

فرموده اند و لایحه آن تقدیم شود که آقایان

و کلا محترم هم تصویب فرمایند که هر چه

زودتر شروع کنیم زیرا اگر این مبارزه

دیر شروع شود خرجش زیاد میشود

استفاده لازمی که باید بشود بتأخیر می افتد

(بعضی از نمایندگان - تقاضای فوریت

کنید) این است که این لایحه را تقاضای

فوریت کردیم که انشاء الله در عرض بیست

آقایان تصویب فرمایند (یکی از نمایندگان -

چه فوری است؟) يك فوری است

نایب رئیس - لایحه تقدیمی آقای

وزیر کشاورزی در آخر جلسه فوریتش

مطرح خواهد شد که پس از تصویب فوریت

برای طبع فرستاده شود

(۶ - بقیه عذر کرد در گزارش اجازه انتقال ۱۴ میلیون لیره از پشوانه اسکناس بحساب دولت)

رئیس - لایحه چهارده میلیون لیره

مطرح است . آقای زریان در جلسه گذشته

قسمتی از بیاناتشان را فرمودند چون

اکثریت نبود با امروز موکول شد آقای زریان

فریمان - چون بنده گذشته از تحصیلاتی که در

خارج در رشته اقتصادیات کرده ام مدت سی

سال هر خود را در قسمتهای مختلف

امور مالی گذرانده ام بر خودم واجب میدانم

آنچه راجع باین لایحه ۱۴ میلیون لیره

پشوانه اسکناس که فعلا در مجلس مطرح

است بنظرم میرسد به عرض آقایان محترم

برسانم تا هم از خود اسقاط تکلیف نموده

و هم ذهن آقایان محترم را روشن کرده

باشم تا با کمال اطمینان و راحتی خیال

این پشوانه بکنند و از بانک بخواهند که

به آنها طلا بدهد

چون هیچوقت پیش نیامده است که

مردم بروند و اسکناس های خودشان را در

بانک ملی تبدیل به نقره و یا طلا و یا

ارز پشوانه بکنند و از بانک بخواهند که

این کاغذها را از آنها بگیرد و در عوض

به آنها طلا بدهد

باین جهت فکر اینکه این اسکناسها در

بانک هم پشوانه دارد و از این جهت ارزش

دارد بغاظرها کمتر خطور میکند بنا بر

اردلان - آقای وزیر کشاورزی

(۵ - تقدیم لایحه تقاضای اعتبار جهت دفع سن بوسیله آقای وزیر کشاورزی)

وزیر کشاورزی (آقای فرمند) -

خاطر مبارک آقایان مستعضر است که مسئله

سن اهمیت پیدا کرده و در ۲۱ ولایت

ایران سن پیدا شده (صحیح است) مثل

ورامین و خوار و ساوه که آقایان متوجهند

بچه شست و دهنی است در ولایات هم همین -

طور شروع شده در ۲۱ ولایت و اگر

جلو گیری نشود در ولایات هم مثل خوار

و رورامین شدت پیدا میکند و بطوری زیاد

میشود که دفع آن مخارج فوق العاده زیادی

پیدا خواهد کرد این است که وزارت کشاورزی

يك برنامه ۴ ساله تهیه کرده که در وقت تقدیم

مجلس شورای ملی میکند اما ری اینک عجله

نشود در مبارزه يك اعتباری وزارت مابله تصویب

فرموده اند و لایحه آن تقدیم شود که آقایان

و کلا محترم هم تصویب فرمایند که هر چه

زودتر شروع کنیم زیرا اگر این مبارزه

دیر شروع شود خرجش زیاد میشود

استفاده لازمی که باید بشود بتأخیر می افتد

(بعضی از نمایندگان - تقاضای فوریت

کنید) این است که این لایحه را تقاضای

فوریت کردیم که انشاء الله در عرض بیست

آقایان تصویب فرمایند (یکی از نمایندگان -

چه فوری است؟) يك فوری است

نایب رئیس - لایحه تقدیمی آقای

وزیر کشاورزی در آخر جلسه فوریتش

مطرح خواهد شد که پس از تصویب فوریت

برای طبع فرستاده شود

(۶ - بقیه عذر کرد در گزارش اجازه انتقال ۱۴ میلیون لیره از پشوانه اسکناس بحساب دولت)

رئیس - لایحه چهارده میلیون لیره

مطرح است . آقای زریان در جلسه گذشته

قسمتی از بیاناتشان را فرمودند چون

اکثریت نبود با امروز موکول شد آقای زریان

فریمان - چون بنده گذشته از تحصیلاتی که در

خارج در رشته اقتصادیات کرده ام مدت سی

سال هر خود را در قسمتهای مختلف

امور مالی گذرانده ام بر خودم واجب میدانم

آنچه راجع باین لایحه ۱۴ میلیون لیره

پشوانه اسکناس که فعلا در مجلس مطرح

است بنظرم میرسد به عرض آقایان محترم

برسانم تا هم از خود اسقاط تکلیف نموده

و هم ذهن آقایان محترم را روشن کرده

باشم تا با کمال اطمینان و راحتی خیال

این پشوانه بکنند و از بانک بخواهند که

به آنها طلا بدهد

چون هیچوقت پیش نیامده است که

مردم بروند و اسکناس های خودشان را در

بانک ملی تبدیل به نقره و یا طلا و یا

ارز پشوانه بکنند و از بانک بخواهند که

این کاغذها را از آنها بگیرد و در عوض

به آنها طلا بدهد

باین جهت فکر اینکه این اسکناسها در

بانک هم پشوانه دارد و از این جهت ارزش

که در این یک ربع ساعت در این خصوص

مطالب خودم را به عرض آقایان محترم

برسانم و هر مقدار که باقی ماند در مدت

۲۳ دقیقه که در نوبت صحبت بنده در

اطراف لایحه ۱۴ میلیون لیره باقی است

عرض کنم حالا که تصمیم گرفته شد نطق

قبل از دستور نشود آمیدوارم که اگر وقت

من کافی نبود مجلس شورای ملی اجازه تمام

کردن مطلب را خواهد داد

بنده بیشتر مندرجات جرابندرا صکه

احیاً مبنی بر مخالفت با این لایحه بوده

و همچنین استدلال آقایان نمایندگان محترم

را در مخالفت با این لایحه بدقت مطالعه

کرده ام و این دلایل و استدلال آنها را

بهیچ وجه وارد نمی دانم

باید داشتن استدلال مخالفین روی این

اصل قرار دارد که کم شدن پشوانه باعث

تنزل قیمت آن میشود

حالا بنیمم واقماً اینطور است و این

مطلب صحیح است یا خیر

بنده از آقایان نمایندگان محترم

وجداناً سؤال میکنم که آیا معتقد هستید

ر فکر میکنید در زندگی روزانه و مردمان

عادی کوچک و بزرگ و اکثر کسانی که

این اسکناسهای بانک ملی ایران را در دست

دارند آیا هیچ توجهی باینکه طلب دارند که

این اسکناسها دارای پشوانه هم هستند

من با آقایان قول میدم که توده ملت ایران

حتی از وجود پشوانه هم اطلاع ندارد

مردم اسکناس های بانک را بعنوان پول

رایج و وسیله تبادل قبول دارند برای اینکه

همه آنها قبول دارند و هیچوقت به این

عنوان و با این فکر که این کاغذ خوش

رنگ در بانک ملی پشوانه دارد آنرا قبول

نکرده اند

مردم اسکناس را پول میدانند زیرا

این کاغذها دارای قوه خرید هستند و همه

چیز را با آنها میتوان خرید

مردم اسکناس را قبول میکنند و از

داشتن آنها هم خیلی خوشوقت هستند زیرا

هر وقت خواهند آنرا تبدیل بجنس بکنند

و یا در ازاه خدمتی آنرا بکسی بدهند

فروشندهگان اجناس و انجام دهنده گان خدمات

آن اسکناسها را می پذیرند و آنها را قبول

می کنند

چون هیچوقت پیش نیامده است که

مردم بروند و اسکناس های خودشان را در

بانک ملی تبدیل به نقره و یا طلا و یا

ارز پشوانه بکنند و از بانک بخواهند که

این کاغذها را از آنها بگیرد و در عوض

به آنها طلا بدهد

باین جهت فکر اینکه این اسکناسها در

بانک هم پشوانه دارد و از این جهت ارزش

دارد بغاظرها کمتر خطور میکند بنا بر

این اساس و پایه ارزش اسکناس پروری

این مطلب قرار دارد که همه مردم يك

کشور آنرا برای تبادل و داد و ستد و

ادای دین قبول دارند و این کاغذها برای

همه نوع تبادل و داد و ستد معتبر هستند

برای آنکه مطلب برای آقایان بیشتر

روشن بشود بنده به عرض يك مثالی مبادرت

می کنم

حالا فرض میکنم که ارزش اسکناس

با میزان پشوانه ارتباط مستقیم دارد و

ارزش يك اسکناس ده ریالی و قوه خرید

آن باین علت است که در مقابل آن

اسکناس ده ریالی در بانک ملی معادل ده

ریال طلا یا نقره یا جواهر یا ارز نگاهداری

می شود و محفوظ است بسیار خوب حالا

باز فرض میکنم که در نتیجه اجرای کام

قانون ملی شدن نفت و سرانزیر شدن طلا

بطرف ایران يك ملی ما بقدری ثروتمند

و دولت بقدری طلا و نقره وارز دارد که

نمیداند با آنها چه بکنند و برای زیاد

کردن ارزش اسکناسها بیاید و بجای ده

حرارت در خرید نخواهد داشت و حکم میشود وقتی کم شد اسکناس برمیگردد بعال اولش البته متکرر این نیست ممکن است دو هفته سه هفته چهار هفته خرید کالا زیاد شود و هر وقت خرید کالا زیاد تر شود قیمت کالا زیاد میشود و بالا می رود وقتی قیمت کالا بالا رفت قیمت اسکناس طبیعی پائین می آید ولی در این هم شکی نیست چون این پول فوراً بصرف خرید کالا میرسد که قیمت اجناس پائین می آید و در مرتبه موازنه برقرار میشود (صحیح است) آنچه هم که هست اولاً ضرر ملکیتی نیست فرض بفرمائید این لیوان را بنده امروز می خرید دو قران ممکن است که فردا بخرم دو ریال و صد دینار این صد دینار از کیسه من می رود به کیسه دیگری خطری ندارد برای ملکیت و بعد هم که فردا ده لیوان آوردند برمی گردد بقیمت اولش که شاید بنده کخر بدم برای استفاده مجبور شوم بخرم بخرم بخرم این است که بنظر بنده علی الاصول ایجاد نگرانیهای بی مورد از این لایحه نباید بشود این لایحه را باید خیلی ساده فرض کنیم و ساده اش هم این است که ما یک اسعاری برای واردات احتیاج داریم و این احتیاج هم موقت است اسعاری که اختیار داریم مجلس شورای ملی اجازه میدهد که از این اسعار بطور موقت قرض شود بعد هم در صورتی که در لایحه هست یک جمله ای هست که امید وارم آقایان دقت بفرمایند آن جمله این است در صورتیکه ضرورت ایجاد کند یعنی این لایحه ای که ما می نویسیم این قانونی را که تصویب میکنیم این یک اجازه کلی مطلق نیست این یک اجازه مشروط است شرطش هم ضرورت است ضرورت را کی باید تشخیص بدهد هیئت دولت دولت کیست یک مری که طرف اعتماد تمام نمایندگان مجلس است و ملت ایران (صحیح است) و ضرورتی هم که او تشخیص بدهد در آن تشخیص نمیتوان گفت اشتباه کرده است (صحیح است) بنا بر این در این موقع ما بایستی آنچه را که تصویب میکنیم با آنچه را که میگویند تطبیق بکنیم ببینیم حقیقت چیست این ضرورتی که ذکر شده همان است که بنده عرض کردم اینجا اگر واقعا ممکن است که اساساً با این شرطی که در این لایحه ذکر کردم هیچ استفاده ای از این لایحه نکند یعنی ممکن است یک مضيقه دیگر دو هفته دیگر احتیاج بآن نباشد و این موافقی که هست رفع بشود و اساساً احتیاجی باین لایحه نباشد و دولت یک لایحه ای برای لغو آن بیاورد (صحیح است) دوم اینکه اگر ضرورت هم ایجاد کرد من یقین

دارم دولت از این اعتبار مدرج استفاده خواهند کرد نه فقط واحد چون نه آقای وزیر دارائی همچون نظری دارند و نه این دولت یک چنین گذشته دارد که در وقت واحد بیاید ۱۴ میلیون لیره را خرج بکنند این مسام است که مدرج استفاده خواهند کرد یعنی همان نظری که آقای ابریشمکار فرمودند این را بنده مخصوصاً بعنوان مغیر کمیسیون بوده آنچه عرض میکنم که در صورت مجلس هم نوشته شود که ما را می که برای ۱۴ میلیون دادیم با دوش شرط است یکی تشخیص ضرورت که هیئت وزراء بایستی مطابق تصویب نامه ابراز نکنند که ضرورت دارد این ضرورت باید اثر عملی در خارج داشته باشد یکی هم اینکه این استفاده مدرج باشد یعنی بتدریج که احتیاج و ضرورت حاصل میشود بآن تدریج از این است که با این دوش شرط که در متن ماده مدرج است بنده خیال میکنم که نگرانی دیگری در ابتکار لازم نباشد که ایجاد بشود اما اشاره ای هم آقای ابریشمکار فرمودند راجع باینکه با ریال این چه خواهند کرد البته اگر دولت احتیاج ریالی نداشت بهترین ترتیب استفاده از این ارز این بود که ارز را بگیرند بیایند ملی بفروشند و آن اسکناسی که بدست می آید موقتا از جریان خارج بکنند تا تناسب اسکناس موجود بپشتوانه موجود محفوظ بماند ولی چون مطابق نوبتهائی که در کمیسیون بودجه دادند احتیاج بریال هم دارند احتیاج بریال را آنطوریکه توضیح دادند قانع نشد و همین جهت هم زای متمتع در کمیسیون دادم این بود که گفتند ما این ریالها را میخواهیم برای مخارج کارگران نفت بکار می بریم بنظر بنده اگر دولت بخواهد با این ریالهای معمولی وعادی با این ترتیب آن مخارج عظیم را بدهد این یک روزی ممکن است که یک زحمت عظیمی برایش فراهم بشود بهر حال اگر هم اختصاص داده بشود برای گرداندن دستگاه نفت و نگهداری کارمندان و کارگران نفت یک چیز بسیار موقتی خواهد بود دولت برای گرداندن این دستگاه و کارمندان نفت باید فکر اساسی فنی و حسابی بکنند والا باین ترتیب نمی شود که بیایند یک اسعاری بفروشند و ریال را به مصرف یک دستگاهائی برسانند بنده نظرم این بود که آقای وزیر دارائی برای مصرف ریالش یک لایحه ای بیاورند همانطوریکه در کمیسیون هم عرض کردم برای اینکه من اطلاع دارم که بیشتر اذهای زیادی تمین مصرف کرده اند برای وجوه حاصله از فروش این پیشنهادت هم البته کار این لایحه را طولانی می کند

بنده عقیده ام این بود و در کمیسیون بودجه هم عرض کردم که آقای وزیر دارائی موافقت بفرمایند یک تبصره ای باین اضافه بکنند که برای مصرف ریالی آن یک لایحه جداگانه بجلس بیاورند و اگر همینطور قبول بشود بدون اینکه تعیین بشود که این ریالها بچه مصرف خواهد رسید والا باین پیشنهاد های زیادی که رسیده چه خواهند کرد و بعلاوه مجلسین هم شاید مهیا نباشد هم برای مصرف کردن چهارده میلیون لیره ارز بدهد هم رأی بصرف کردن صد و شصت و چند میلیون ریال بدهد اینست که بنده خواستم جناب آقای وزیر دارائی در اینجا توجه داشته باشند که ما را از مضيقه که بود ریال فعلا خلاص بکنید تا ببینیم بدهجه میشود

بعضی از نمایندگان مذاکرات کافی است.

نایب رئیس - آقای وزیر دارائی فرمائید.

وزیر دارائی - بطوریکه در جلسه قبل عرض کردم منظور از تقاضای برداشت چهارده میلیون لیره از پشتوانه اسکناس تأمین احتیاجات ارزی کشور است که بتوانیم کالاهای ضروری لازم را وارد بکنیم چه اگر این اقدام بموقع انجام نشود برخلاف آنچه که بعضی از آقایان فرمودند بطور قطع قیمت اجناس ترقی می کند و هزینه زندگی بالا می رود و طبقات ضعیف و مصرف کننده در مضيقه فوق العاده قرار می گیرند غیر از این قسمت نظر دیگر دولت این بود که از حاصل فروش این ارز احتیاجات ریالی شرکت ملی نفت ایران را در درجه اول و بعد از آن سایر احتیاجات ضروری کشور تأمین بکنند اینک فرمودند ما اکتفا بکنیم به همان قسمت استفاده ارزی گذشته از اینکه دولت را از آن هدف اصلی باز میدارد اصلاً اشکال فنی بوجود می آید و آن اینست که اگر ما بخواهیم معادل ارزی که می فروشیم اسکناسها را از جریان خارج بکنیم یک حالت مضيقه در مقدار اسکناس بوجود می آید همان اشکالی که در کابینه جناب آقای علام بوجود آمده بود تجدید خواهد شد بطور کلی در اساس این موضوع توضیحات کافی داده شد و حقیقتاً آقایان موافقین حق مطلب را ادا کردند بنده فقط یک جمله کوتاهی عرض میکنم می خراهم عرض کنم که این موضوع برداشت استقراض هم نیست حساب پشتوانه اسکناس و حساب درآمد نفت ملی ایران هر دو متعلق به ملت ایران است اگر یک موقعی مصلحت ملت ایران ایجاد بکنند که از یک حسابش موقتاً یک مبلغ بردارد و بیک حساب دیگر بگذارد و بعد از آنکه احتیاجاتش مرتفع شد دوباره همان مبلغ را مسترد بکنند این

اقدام نه فقط ضرر و زیان برای کشور ندارد بلکه در این قسمت که دولت راجع به هم می آید کند که در موقع مقتضی بتواند با بعضی تضییقات مالی و حوادث احتمالی مقابله و مبارزه بکند یک قسمی است که به عقیده بنده در راه تأمین سعادت ملت ایران برداشته شده است (صحیح است) بطور قطع بنده عرض کنم که امور مالی و اقتصادی کشور از مسائلی است که ارتباط با دست و چمیت و حزب معینی ندارد در این امور تمام افراد ملت ایران سهم و شریک است باین جهت در این موقع که یکی از مهمترین موضوعات مالی و اقتصادی کشور مطرح است بنده یقین دارم آقایان نمایندگان معترم از توجه به بعضی احساساتی که ممکن است تصویب این لایحه را بتأخیر بیانند از مساک خواهند فرمود اینجا جناب آقای ابریشمکار مطالبی فرمودند که یک قدری مبتنی بر اشتباه بود فرمودند که احتیاجات ارزی کشور از مابقی دو میلیون تجاوز نمی کند (بعضی از نمایندگان - دو میلیون لیره) دو میلیون لیره بیخشمه در صورتیکه مطابق اطلاع صحیح که بنده دارم در سال ۲۹ پنجاه میلیون لیره بصرف تهیه کالاهای واردی رسیده است که از این پنجاه میلیون لیره فقط ۱۰ میلیون لیره اش از طریق صادرات بدست آمده و چهل میلیون لیره اش منحصر از منابع نفتی بیانک ملی عرضه و فروخته شده در واقع صدی هشتاد احتیاجات ما را منابع نفتی میداده که امروز بواسطه این جریاناتی که پیش آمده موقتاً دچار نکت ووقفه شده است ولی امید کامل هست که بزودی فروش نفت در سیر طبیعی خودش قرار بگیرد و انشاء الله چندین برابر عایدی بدهد اینجا فرمودند که بایستی تعیین بشود که این وجوهی که بدست دولت میرسد به مصارف ضروری برسد خواستم این نکته را عرض بکنم که دولت خودش متوجه این مسئله بود و بنده چند روز قبل از جناب آقای نخست وزیر تقاضا کردم که یک کمیسیونی تعیین بشود که طرح جدیدی تنظیم بکنند که در این موقعیکه مادرچار مضيقه ارزی شد ما باید ارزی که بدست می آید برای هر کالا و برای هر مصرفی خرج نکنند و این موضوع در دست اقدام است و بانظر آقایان تأمین خواهد شد نسبت باینستکه فرمودند پرداخت تدریجی و مدرج باشد البته این امر طبیعی است برای اینکه یک مرتبه این چهارده میلیون لیره را کسی نمی آید بخرد برای اینکه بتدریج بخر می آید درخواست میکنند و بتدریج هم این پول وصول میشود و بتدریج مورد استفاده واقع میشود.

نایب رئیس - آقای حائری زاده و آقای ملک مدنی پیشنهاد کفایت مذاکرات داده اند (صحیح است) و چون قبلاً هم مذاکره شده است مطابق قسمت اخیر ماده ۹۱ احتیاجی به توضیح ندارد اعلام رای می شود.

اسلامی - فرمائید آقایانیکه در سررا هستند بیایند

نایب رئیس - اجازه فرمائید آقای اسلامی سرکار! خلاف آئین نامه رفتار

می کنید تا همه کالی می شود با اجازه آقایان کافندی از مجلس سنا رسیده است قرائت می شود.

دکتر بقائی - چون اعلام رای شده نمیشود بعد از اعلام رای

نایب رئیس - من تعجب میکنم آقایان چرا توجه ندارند اعلام رای در این موضوع شده در این موضوع دیگر نباید مذاکره شود

دکتر بقائی - اعلام رای کردید هیچ مطلبی نباید مطرح شود (پس از چند دقیقه انتظار عده برای رای کافی نشد)

(**۷- ختم جلسه بعنوان تنفس**)

نایب رئیس - بدبختانه در خارج جلسه هم غیر از آقای ارباب مهدی کسی نیست و باز عده کافی نمی شود

اسلامی - در سرسرای پائین نشستند

نشسته اند

نایب رئیس - ناچار باید تنفس بدهم قبل از اعلام تنفس با آقایان مخبرین جرایم تذکر داده میشود که احترامات مجلس را منظور بفرمایند و در مجلس مراعات بفرمایند که با لباس مرتب بیایند و با لباس بنشینند (چهل دقیقه بعد از ظهر جلسه بمنوان تنفس تعطیل و دیگر تشکیل نگردید)

نایب رئیس مجلس شورای ملی - **نورالدین امامی**